

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Η ΑΠΟΚΡΗΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η 'Απόκριες είνε έθιμο ειδωλολατρικό που διασώθηκε από την αρχαιότητα μέχρι των χριστιανικών χρόνων, ύπεστή διάφορες μετατροπές από τους παπικούς της νέας θρησκείας και διατηρήθηκε ως τις ημέρες μας, όχι μόνο σε μιά, αλλά σ' όλες σχεδόν τις χώρες και σ' όλους τους λαούς. Συγκεκριμένως η 'Απόκριες είνε λείψανο των αρχαίων Βαβυλωνίων. Στη γιορτή αυτή η Βαβυλίους, δηλαδή η τέρατες του Θεού Βάβυλου, έτρεχαν στους δρόμους μισόγυμνες, φορώντας δέματα τίγρεων στην πλάτη, ζώνη από άμπελόφυλλα στη μέση και κρατώντας άναμμένα δαυλιά στα χέρια. Μερικές κρατούσαν ακόμα και κύπελλα γεμάτα κρασί και χόρευαν και φωναζούσαν τραγουτώντας τον Θεό Βάβυλο.

Τη βαβυλική αυτή μασκαράτα τη βρισκουμε, κάπως άλλαγμένη όμως, κατά τα μέσα του 15ου αιώνου, όποτε ο άγιος της Δυτικής 'Εκκλησίας Πάσιος, επίσκοπος της Βαρυελώνος, ανέγραψε ολόκληρο βιβλίο για να κεντηθήσεται μία ανάλογη γιορτή που γινόταν στις μέρες του και που έφερε το όνομα «Τελετή της ελάφου». Το βιβλίο όμως του άγιου έμεινε χωρίς αποτέλεσμα και ο λαός εξακολούθησε να μεταμφιέζεται, κατά την αρχαία συνήθεια, σε άγρια θηρία και να περιέρχεται την πόλη επιδιδόμενος σε πλήθος άτροπειών και άλοισιών.

Με την επικράτηση του Χριστιανισμού περιορίστηκαν κάπως ή θορυβώδεις εκδηλώσεις των τρελλών αυτών γιορτών, αλλά για να ξεαναπορροισαστούν άργότερα με μεγαλειότητα έντασι. Του κάκου οι Πατέρες της 'Εκκλησίας και οι Πάπαι της Ρώμης έδωξαν άπαγορευτικά διατάγματα και φοβερούς άφορισμούς, ζητώντας να εξαλείφουν τα λαοφιλή αυτά έθιμα που τα θεωρούσαν λείψανα της ειδωλολατρείας. Οι χριστιανοί κάθε χρόνο, μόλις έφτανε το Τριώδιο, άφιναν κατά μέρος κάθε φροντίδα και σοβαρότητα και έβρισκαν άφορμή να διασκεδάσουν κατά τον πιο άναρμόστο τρόπο.

Περίφημη ήταν τότε και η λεγομένη «'Εορτή των τρελλών», ή όποια γινόταν τα Χριστούγεννα προς άνάμνησιν της γεννήσεως του Σωτήρος, μέσα στις ίδιες τις εκκλησίες. Το τί έκαναν τότε οι πιστοί, είνε άπερίγραπτο. Τραγουδούσαν, έχόρευαν, κυριολεκτικώς έμειναντο.

Κατά τον μεσαίωνα, η 'Αποκριες έλαβαν τη μεγαλειότητά τους άνάπτυξη στη Βενετία, όπου συγκεντρώνονταν από περιέρχεται άνθρωποι κάθε χώρας και έδιδοντο σε μεγαλοπρεπείς και πολυέσδες διασκεδάσεις. Ο λόρδος Βύρων βεβαιώνει κάπου σχετικώς ότι η Βενετία κατά τις ημέρες των 'Αποκρίων παρουσιάζε ένα λαμπρότατο θέαμα με τους χορούς και τις σερβάνδες της, με τις προσωπομορφίες και τις γιορτές της.

Με τις 'Αποκριες της Βενετίας θα μπορούσαν να συγκριθούν, ως ένα σημείο, μόνον η 'Απόκριες της Ρώμης, τις όποιες περιέγραψε σ' έξαιρετικές σελίδες του άλλος μεγάλος ποιητής, ο Γερμανός Γκαίτε. Κατά το βράδυ της 'Αποκρίας οι δρόμοι της πρωτεύουσας παρουσιάζαν το θέαμα μιάς τεραστίας πυρκαϊάς. Κάθενας από τους έορταστάς προσπαθούσε να σούση το χερί του διπλανού του και το παιχνίδι αυτό έπαιρνε διαστάσεις που έφταναν μέχρις άληθινής άλλοφροσύνης.

Κρινίως όμως η 'Απόκριες επικράτησαν, ως μιά από τις λαϊκώτερες γιορτές, στη Γαλλία, όπου διαρκούσαν και περισσότερες ημέρες. 'Επειδή όμως κατά τους παλαιότερους χρόνους, της άναρχίας και των επαναστάσεων, πολλοί συνωμότες φορούσαν προσωπίδες και έγκληματούσαν εκ του ασφαλούς, ή τότε κυβερνήσεις θέλησαν να περιορίσουν το κακό και έδέσπεισαν μερικές άπαγορευτικές διατάξεις, ή όποιες όμως δεν έτηρούντο κατά το πλείστον από τον λαό. Κατόπιν αυτού, η 'Απόκριες καταργήθηκαν άντελώς μέχρι του 1798, γ'ά να επανέλθουν όμως και να έγκαθιδρυθούν με μεγαλιότερη έπισσημότητα και λαμπρότητα.

